

Öğretmen Problem Çözme Becerisi Kazandırmaya Yeterli mi Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Öğretmen Problem Çözme Becerisi Kazandırmaya Yeterli mi Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27141>

Özet

Ö?retmen Problem Çözme Becerisi Kazandı?rma Yeterli?i Ölçe?i, **Yasin Yi?it** taraf?ndan 2018 y?l?nda geli?tirilmif bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, ö?retmenlerin ö?rencilere **problem çözme becerisi** kazandı?rma süreçlerindeki kendilerini algıladıkları yeterlik düzeylerini belirlemek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçeğin geli?tirilme çalışması, geçerlik ve güvenilirlik analizlerini içermekte olup, eğitim bilimleri alanında ö?retmenlerin pedagojik yeterliklerini de?erlendirmede önemli bir katkıyı doldurmayı hedeflemektedir. Araştırma, ö?retmenlerin problem çözme eğitimine yönelik inançları ve uygulamaları sistematik bir şekilde ölçmeyi mümkün kılar.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen, Problem Çözme, Yeterlik, Ölçek Geli?tirme, Eğitim Psikolojisi, Pedagojik Yeterlik, Ö?retmen Eğitimi.

Yazarlar

Yasin Yi?it

Amaç

Ölçeğin temel amacı, görev yapmakta olan veya ö?retmen adayları, ö?rencilere karmaşık durumlar karşısında etkili **problem çözme** stratejilerini ö?retme konusundaki mesleki yeterliklerini ve öz yeterlik inançları nicel olarak ölçmektir. Eğitim sistemlerinde öğrencilerin analitik düşünme ve kritik beceriler kazanması hayati öneme sahiptir. Bu bağlamda, ö?retmenlerin kendilerini bu süreci yönetme konusunda ne kadar yetkin gördüklerinin belirlenmesi, hizmet içi eğitim ihtiyaçları tespit edilmesi ve ö?retmen yetiştirme programları geli?tirilmesi açısından kritik bir öneme sahiptir.

Ölçek, ö?retmenlerin yalnızca bilgi düzeylerini değil, aynı zamanda problem çözme becerilerini kazandırmaya yönelik motivasyonları, pedagojik yaklaşımları ve sınıf içi uygulamalarına olan inançları da de?erlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu sayede, eğitimcilerin öğrencilerin bilişsel gelişimine katkı sağlama kapasiteleri derinlemesine anlaşılabilir.

Yapı

Ö?retmen Problem Çözme Becerisi Kazandı?rma Yeterli?i Ölçe?i, ö?retmenlerin problem çözme ö?retimine ilişkin **yeterlik** algıları ölçen çok boyutlu bir yapıya temel alır. Bu yapı, genellikle üç ana bileşenden oluşur:

Bilişsel Yeterlik: Ö?retmenin problem çözme süreçleri, amaçları ve stratejileri hakkındaki teorik

bilgisi ve bu bilgiyi öğrencilere aktarma becerisi.

Duyusal Yeterlik: Öğretmenin öğrencileri problem çözmeye teşvik etme, onların başarısızlık karşısındaki kaygılarını yönetme ve özgüvenlerini artırma konusundaki inancı.

Pedagojik Uygulama Yeterli?i: Öğretmenin sınıf içinde problem temelli öğrenme ortamları yaratma, uygun materyalleri seçme ve öğrenci merkezli çözümleri destekleme becerisi.

Ölçek, bu yapıları ölçerek, öğretmenlerin problem çözme becerisi kazandı mı sürecindeki güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerini ortaya koyar.

Geçerlik

Öğretmen Problem Çözme Becerisi Kazandı mı Yeterli? Ölçeği'nin geliştirilmesi çalışması kapsamında, ölçeğin yapı geçerliliği titizlikle incelenmiştir. Yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılmıştır. Bu analizler sonucunda ölçeğin teorik olarak öngörülen boyutlarla uyumlu, çok faktörlü bir yapı sergilediği belirlenmiştir.

Kapsam geçerliliği için uzman görüşlerine başvurulmuş, maddelerin ölçülmek istenen yapıyı temsil etme derecesi değerlendirilmiştir. Ayrıca, ölçüt bazında geçerlik çalışmaları kapsamında, ölçekten alınan puanların öğretmenlerin genel öz yeterlik inançları veya mesleki kıdem gibi ilgili diğer değişkenlerle anlamlı ilişkiler gösterip göstermediği incelenmiştir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik (tutarlılık) çalışmaları, iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanarak gerçekleştirilmiştir. Geliştirme çalışmaları sonuçları, ölçeğin genelinde ve alt boyutlarında yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermiştir. Yüksek Cronbach Alfa katsayısı, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü işaret etmektedir.

Ek olarak, test-tekrar test güvenilirlik analizleri (kararlılık katsayısı) yapılarak, ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında tutarlı sonuçlar verip vermediği araştırılmıştır. Bu analizler, ölçekten elde edilen puanların zaman içinde kararlı olduğunu ve bu nedenle öğretmen yeterlik düzeylerinin güvenilir bir göstergesi olarak kabul edilebileceğini ortaya koymuştur.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerliliğini belirlemek amacıyla yapılan Faktör Analizi, ölçeğin çok boyutlu yapıya sahip olduğunu desteklemiştir. Analizler sonucunda, maddelerin birden fazla faktör altında toplandığı tespit edilmiş ve bu faktörler teorik çerçeveye uygun olarak adlandırılmıştır (Örneğin: Planlama Yeterli?i, Uygulama Yeterli?i, Değerlendirme Yeterli?i).

Analizlerde, her bir faktörün varyansa katkıları incelenmiş ve özdeğerlerin (eigenvalues) belirlenen faktör sayısını desteklediği görülmüştür. Bu istatistiksel işlemler, ölçeğin yapısal olarak sağlam olduğunu ve öğretmen yeterliliğini birden fazla spesifik boyutta ölçebilme kabiliyetine sahip olduğunu kanıtlamıştır.

Araç

Test Tipi: Geliştirme

Format: Genellikle 5'li veya 6'lı Likert tipi derecelendirme formatında hazırlanmıştır (Kaynakta belirtilmemiştir, ancak geliştirme çalışmaları nedeniyle bu format beklenmektedir).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler (Farklı branş ve kademelerde görev yapan eğitimciler).

Yaş Grubu: Yetişkin (Öğretmenlik mesleğini icra edenler).

Popülasyon Detayları: Ölçek geliştirme çalışmaları genellikle farklı illerdeki çeşitli okullarda görev yapan bir öğretmen örneklemini üzerinde yürütülmüştür.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçeği. Katılımcılar, öğrencilere problem çözme becerisi kazandı mı yeterlikleri hakkındaki ifadeleri ne ölçüde onayladıklarını belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Eğitimde Geçerlik, Güvenirlik, Yeterlik Algısı, Problem Temelli Öğrenme, Adıyaman Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Mevcut değil.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: yasin_5888@hotmail.com

Yayın Adresi: Makalenin yayınlandığı dönem itibarıyla yazarın bağlı bulunduğu akademik kurum adresi (Adıyaman Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi, Adıyaman/Türkiye).

İzinler & Ücret ve Test Yolu

Ölçek, 2018 yılında yayımlanan akademik bir çalışmada ile geliştirilmiştir. Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanılması için genellikle yazardan izin alınması tavsiye edilir. İletişim bilgileri mevcuttur.

Bu çal??man?n orijinal PDF'i a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [ogretmen-problem-cozme-becerisi-kazandirma-yeterligi-olcegi-toad.pdf](https://www.adiyaman.edu.tr/~iif/ogretmen-problem-cozme-becerisi-kazandirma-yeterligi-olcegi-toad.pdf)

Referanslar

Yi?it, Y. (2018). Öğretmen Problem Çözme Becerisi Kazandırma Yeterli?i Ölçe?inin geli?tirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. *Ad?yaman Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi İslami İlimler Ara?t?rmalar? Dergisi*, 2(4), 60-77.

Dergi ba?lant?s?: iif.adiyaman.edu.tr

Öğretmen Problem Çözme Becerisi Kazandırma Yeterli?i Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynakta aç?kça belirtilmedi?i için, akademik etik gere?i, maddeler yerine ölçe?in bile?enleri hakk?nda bilgi sunulmu?tur.

Ölçek geli?tirme çal??mas?n?n detaylar?na makalenin tam metninden ula??labilir. Makalede, ölçe?in nihai formunda yer alan maddeler ve bu maddelerin hangi faktörler alt?nda topland??? detayl? bir ?ekilde sunulmaktadır. Genellikle bu tür yeterlik ölçekleri, öğretmenlerin problem çözme sürecine yönelik;

Haz?rlık (Planlama) a?amas?na ili?kin yeterlik alg?lar?n?,

Uygulama (Ders i?leme ve rehberlik) a?amas?na ili?kin yeterlik alg?lar?n?,

De?erlendirme (Geri bildirim ve ölçme) a?amas?na ili?kin yeterlik alg?lar?n? ölçen maddeler içerir.

Ölçek maddelerinin tam listesi için lütfen yukar?da belirtilen akademik referansa ba?vurunuz.